

ЛІТЕРАТУРА

1. Синагатуллин И. М. Новый миллениум: роль и место иностранного языка в поликультурном социуме. *Иностранный язык в школе*. 2002. № 1. С. 32.
2. Концепція профільного навчання в старшій школі. *Ін-форм. зб. МОН України*. 2003. № 24.
3. Мильруд Р.П. Личностно-ориентированный подход – основная стратегия обновления школы. *Иностранный язык в школе*. 2002. № 2. С. 11-21.

Хорошу О. О.

викладач кафедри англійської мови
*Житомирський державний університету
імені Івана Франка
м. Житомир, Україна*

ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕТАФОРИ У ТЕКСТАХ АМЕРИКАНСЬКОЇ ГАЗЕТНОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ

Вивчення мови засобів масової інформації (ЗМІ) є перспективним напрямком дослідження. Важливою рисою ЗМІ є їх здатність швидко реагувати на зміни у суспільстві.

Результатом змін суспільних і ідеологічних структур є зміна засобів їх відображення й інтерпретації. Чим більше соціокультурних й ідеологічних змін у суспільстві, тим активніша динаміка ЗМІ [1, с. 18].

На даному етапі розвитку лінгвістики одним із основних напрямків дослідження метафори є когнітивний напрямок. Цей напрямок набув поширення після виходу праці «Метафори, якими ми живемо» Дж. Лакофа та М. Джонсона [5]. Відповідно до когнітивної теорії, метафора розглядається як перенос когнітивної структури з однієї змістової галузі, до якої вона належить у її первісному значенні, до іншої.

Вивчаючи метафоричні засоби вербалізації концепту *ІСЛАМСЬКИЙ СВІТ* вважаємо за необхідне визначити місце функціонування метафори у дискурсі ЗМІ у цілому, адже метафори є одним з розповсюджених засобів передачі певної оцінки і формування суспільної думки, вони дозволяють створити потрібні асоціативні зв'язки та посилити чи послабити реакцію аудиторії на певну інформацію.

Слідом за М. Макаровим ми розглядаємо дискурс як джерело породження когнітивних моделей і одночасно засіб їх реалізації [2, с. 110–116].

Широке використання метафори у дискурсі ЗМІ пояснюється низкою причин:

1. Метафора як когнітивний механізм сприяє кращому сприйняттю інформації, оскільки дозволяє спростити, конкретизувати і унаочнити факти і події що описуються, тим самим реалізуючи інформаційну функцію ЗМІ.

2. Метафора часто використовується в дискурсі ЗМІ як маніпулятивний засіб, оскільки вона наділена емоційним і оцінним потенціалом. Отже, певне метафоричне висвітлення подій може впливати на уявлення реципієнта про фрагмент реальності що описується, що вказує на те, що метафора бере участь у формуванні суспільної думки. Метафоричне перенесення дозволяє автору сконцентрувати увагу читача на деталях, що у даній ситуації привертають найбільше уваги чи мають важливе значення для адресанта.

Варто зазначити, що концептуальна метафора є характерною особливістю медійного дискурсу, адже використання нових слів в уже існуючих моделях дозволяє створити у тексті оптимальне поєднання у тексті стандарту і експресивності.

У рамках когнітивної лінгвістики, метафоричне моделювання визнається не лише засобом репрезентації концепту, а й одним з засобів відображення національної свідомості [4, с. 279]. Через метафору проявляються традиційні риси культурної ментальності певного народу і те нове, що з'являється у результаті змін оточуючого світу.

О. Петров наголошує на тому, що повнота методики лінгвокультурологічного опису концептів, урахуваючи їхню тришарову структуру (поняттєвий, образно-перцептивний і валоративний (ціннісний) складники), передбачає: 1) моделювання когнітивної структури концепту, де образний складник концепту фіксує когнітивні (концептуальні) метафори, які підтримують концепт у (мовній) свідомості; та 2) розкриття ціннісних домінант певної лінгвокультури, які акумульовані в тому чи іншому культурно значущому концепті [3, с. 18].

Таким чином, у подальшій своїй роботі, вивчаючи метафоричні моделі, що об'єктивують концепт *ІСЛАМСЬКИЙ СВІТ* в американському концептуальному просторі, ми будемо враховувати особливості дискурсу ЗМІ та американської лінгвокультури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Добросклонская Т. Г. Вопросы изучения медиатекстов: Опыт исследования современной медиаречи. 3-е изд. М. : КРАСАНД, 2010. 288 с.
2. Макаров М. Л. Интерпретативный анализ дискурса в малой группе. Тверь : Изд-во ТГУ, 2003. 199 с.

3. Петров О.О. Метафоричне моделювання когнітивної структури концепту ЩЕДРИСТЬ у британській, німецькій, українській і російській лінгвокультурах: особливості фразеологічної об'єктивації. URL: https://digilib.phil.muni.cz/bitstream/handle/11222.digilib/135557/2_OperaSlavica_26-2016-2_4.pdf?sequence=1.
4. Чудинов А.П. Россия в метафорическом зеркале: когнитивное исследование политической метафоры (1991–2000): монографія. Екатеринбург : Изд-во УГЛУ, 2001. 238 с.
5. Lakoff G. *Metaphors We live by* / G. Lakoff, M. Jonson. Chicago-London: The University of Chicago Press, 1980. XIII. 242 p.

Шенько М. М.

асистент кафедри іноземних мов
для природничих факультетів

*Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна*

СЕМАНТИЧНЕ РАНЖУВАННЯ МОДАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ

Модальність є «мовною універсалією» (В. В. Виноградов) і вивчається як категорія в українській (В. М. Шинкарук), російській (В. Г. Адмоні, О. С. Ахманова, В. В. Виноградов), англійській (К. Дік, А. Мартіне, П. Сгалл), французькій (Ш. Баллі, Ф. Брюно, В. Г. Гак, І. В. Смуцинська), німецькій (Г. Бек, Г. О. Золотова, К. О. Крашеннікова, В. В. Козловський, О. І. Москальська) мовах.

Категорію модальності в традиційній граматиці зазвичай поділяють на два підвиди: об'єктивну, сферою вивчення якої є ставлення висловлювання до реальності, й суб'єктивну, де предметом уваги є ставлення автора висловлювання до його змісту. Сучасний етап вивчення суб'єктивної модальності характеризується багатьма аспектами, серед яких ключовими є семантичний (В. М. Ткачук), структурний (Л. М. Локштанова, В. М. Шинкарук) і прагматичний (Л. Р. Безугла, А. М. Приходько).

Сам термін «епістемічна модальність» (з грецьк. *episteme* – достовірне знання, *epistamai* – знати, вміти; вважати, думати) з'явився в лінгвістиці порівняно нещодавно.

На думку В. З. Дем'янкова, епістемічна модальність речення полягає у вираженні мовцем свого ставлення до висловлюваного судження з точки зору того, що є, було або буде наявним у реальному світі,